

Programma van Toetsing en Afsluiting 5 havo

2023 – 2024

Voorwoord

Beste leerling, ouder(s) of verzorger(s),

In dit Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) van het MLA staat informatie over alle onderdelen van de schoolexamens die dit jaar voor jou van belang zijn. Wat is de inhoud van de Schoolexamenonderdelen? Daarnaast vind je er praktische informatie over het maken van de schoolexamens.

Alle resultaten tezamen vormen je examendossier. In Magister is het mogelijk om zelf de resultaten bij te houden waardoor je overzicht houdt hoe het examenproces verloopt.

Het examen is opgebouwd uit het schoolexamen (SE) beginnend in het voorexamenjaar en doorlopend in het examenjaar, én het landelijk examen (CE) dat in mei in het laatste schooljaar plaatsvindt. Samen met het examenreglement beschrijft het PTA alle belangrijke informatie over het examen. Het reglement is voor elke jaarlaag hetzelfde en is apart te downloaden.

Ik wens alle leerlingen veel succes toe.

Mede namens de examencommissie,

Wendelien Hoedemaker,
Rector

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inhoudsopgave	3
1. De vakken	4
2. Aanwijzingen voor deexamenkandidaten bij het SE	5
3. Lijst van toegestane hulpmiddelen bij het examen	8
4. Toelichting bij de ED-resultaten	9
5. De slaag-zakregeling	10
6. Inzage Centraal Examen	11
7. Doorstroomregeling	12
8. Regeling gezakten	13
9. Programma van Toetsing & Afsluiting: de vakpagina's	14

1. De vakken

Sommige vakken leveren een eindcijfer op dat uitsluitend bepaald wordt door het schoolexamen (SE). Enkele vakken, die uitsluitend een Handelingsdeel (HD) omvatten in het schoolexamen, worden afgesloten met V of G. De meeste vakken leveren een eindcijfer op dat het gemiddelde is tussen het schoolexamencijfer en het cijfer voor het centraal examen (CE).

• Aardrijkskunde	Ak	SE & CE
• Biologie	Biol	SE & CE
• Culturele en Kunstzinnige Vorming	CKV	SE
• Duits	Dutl	SE & CE
• Economie	Econ	SE & CE
• Engels	Entl	SE & CE
• Filosofie	Fi	SE & CE
• Frans	Fatl	SE & CE
• Geschiedenis	Ges	SE & CE
• Informatica	In	SE
• Kunst drama & Kunst algemeen	Kudr & Kua	SE & CE
• Lichamelijke Opvoeding	LO	HD
• Maatschappijleer	Maat	SE (afrondding in 4 havo)
• Maatschappijwetenschappen	Maw	SE & CE
• Bedrijfseconomie	Beco	SE & CE
• Natuurkunde	Nat	SE & CE
• Nederlands	Netl	SE & CE
• Scheikunde	Schk	SE & CE
• Tekenen	Te	SE & CE
• Wiskunde A	WisA	SE & CE
• Wiskunde B	WisB	SE & CE
• Rekenen	Rek	SE (afrondding in 4 havo)

2. Aanwijzingen voor de examenkandidaten bij het SE

De duur van een SE en CE varieert en staat altijd op de opgaven.

Kom steeds op tijd, minimaal 10 minuten vóór aanvang van elk examen.

- Als je ziek bent, wordt dit voorafgaand aan het examen door een ouder gemeld. Zoek onmiddellijk contact met de leiding van de bovenbouw/mavo-deelschool om te overleggen wat je het beste kunt doen.
- Tijdens het eerste halfuur van de zitting mag niemand de zaal verlaten.
- Als je te laat komt, mag je niet langer doorgaan. Vanaf 30 minuten na aanvang van het examen mag je de zaal niet meer in. Luistertoetsen vormen een uitzondering op deze regel: bij een luistertoets wordt na aanvang pas toegang verleend na afloop van het eerste onderdeel, dat wil zeggen het video- dan wel het audiogedeelte. De kandidaat mag dan in een korte stop tussen de onderdelen het lokaal in en deelnemen aan het resterende gedeelte. De antwoorden op het gemiste gedeelte mogen 'blind' worden ingevuld binnen de beschikbare tijd.
- Ga niet te vroeg weg; ook als je denkt klaar te zijn, is het beter het werk nog eens na te kijken. Een kwartier vóór het einde van het examen mag je de zaal niet meer verlaten, maar moet je blijven zitten tot het werk aan het einde van de zitting is opgehaald.
- Zet op je papier rechtsboven je naam (voor- en achternaam). Vul ook de naam van je docent en je klas in. Nummer je antwoordbladen!
- Volg altijd de aanwijzingen van surveillanten op.
- Bij het SE kunnen alleen de hulpmiddelen worden gebruikt die volgens bijgevoegde lijst zijn toegestaan, tenzij een sectie voor het SE anders heeft bepaald. Bij het CE is de lijst toegestane hulpmiddelen landelijk vastgesteld.
- Tijdens het examen is het niet toegestaan de zaal tussentijds zonder begeleiding van een toezichthoudende docent te verlaten.
- Tassen, jassen, enz. mogen niet bij je tafel liggen tijdens het examen. Bij de ingang van de examenzaal moeten deze worden afgegeven. Neem dus zo weinig mogelijk spullen mee.
- Mobiele telefoons en smartwatches zijn uitgeschakeld en mogen niet binnen handbereik zijn. Laat ze thuis! Indien een surveillant er één aantreft bij je examentafel, wordt deze onherroepelijk in beslag genomen. Gaat er een telefoon af tijdens een zitting, dan worden er scherpe maatregelen getroffen jegens de eigenaar. Er kan een melding gedaan worden van een onregelmatigheid waar een sanctie op staat.
- Het is niet toegestaan typp-ex te gebruiken of met potlood te schrijven (uiteraard wel op grafiekpapier).
- Als je iets nodig hebt (papier bijv.) geef je de surveillant een teken. In alle gevallen blijf je op je plaats zitten! (dus NIET zelf papier gaan halen!)
- In de zaal ga je zitten aan het tafeltje waarop een kaartje ligt met jouw naam erop. Houd er rekening mee dat je steeds op een wisselende plaats zit.

- Voor een leerling die (verlengd) examen doet met behulp van een laptop, geldt het volgende: De leerling gaat na afloop samen met de surveillant en de USB-stick naar het secretariaat. In aanwezigheid van de leerling wordt er een print gemaakt op schoolpapier. De kandidaat ondertekent deze. De print wordt vervolgens in de map met het gemaakte examenwerk gestopt.
- Het examen is een uiterst serieuze zaak. Voor de goede orde: lees naar artikel 7 uit het Besluit eindexamen uit het PTA.

Uitsluitend voor het Centraal Examen geldt:

- Zet op je papier linksboven je examenummer en rechtsboven je naam (voor- en achternaam). Vul ook de naam van je docent in en je klas.
- De opgaven mogen gedurende het examen niet naar buiten worden gebracht. Als je eerder weggaat dan de vastgestelde eindtijd kun je de opgaven ophalen na afloop van het examen.

Praktische instructies bij het maken van een SE op de computer

Aan de slag

- Start de computer op en log in met de inlognaam en het wachtwoord dat je krijgt van de surveillant.
- In de computer is een USB-stick aanwezig.
- Start Word op en maak een document aan. Sla dit direct op op je USB-stick met de volgende bestandsnaam: voornaamachternaamklas (dus bijvoorbeeld: laurajansen5h2).
- Je kunt nu beginnen met het maken van het SE.
- Klik tijdens het werken regelmatig (ongeveer elke 5 minuten) op 'opslaan'.
- Kijk via Controleren >> aantal woorden naar het aantal woorden van je document en schrijf dat op je tekst (bijv. "256 woorden").

Als je klaar bent

- Steek je vinger op en wacht op de surveillant.
- Druk op 'print' en kies de 'MLA-FollowMe-ZW' printer
- De surveillant geeft jou de uitgeprinte versie.
- Je mag met pen verbeteringen aanbrengen in je uitgeprinte versie (er wordt geen nieuwe print gemaakt).
- Onderteken de geprinte en gecontroleerde versie.
- Lever je ondertekende versie in bij de surveillant.
- Verwijder de bestanden van je stick.
- Laat de USB-stick in de computer zitten en laat de computer aan staan.

Let op

- Surfen op het Internet is te allen tijde verboden. De surveillant kan op zijn computer precies zien wie het Internet op gaat. Zodra je Internet opstart, wordt dit gezien als een 'onregelmatigheid' (zie Examenreglement MSA artikel 7) en zul je een 1,0 voor het SE krijgen.
- Elke zitting bij de talen duurt 90 minuten. Bij een aantal zittingen mag je het lokaal niet verlaten voordat die 90 minuten voorbij zijn. Zorg er dan voor dat je bijvoorbeeld een boek bij je hebt, voor het geval je eerder klaar bent.
- Voor Engels, Frans en Duits, mag je alleen het digitale woordenboek Van Dale gebruiken (andere hulpmiddelen zijn verboden). De snelkoppeling van het woordenboek staat op het bureaublad van je computer.

Tenslotte nog enkele tips

- Bedenk goed dat de bedoeling van een examen is te toetsen wat je weet, niet wat je niet weet. Blijf dus niet te lang bij een probleem stilstaan.
- Deel je tijd goed in. Lees de opgaven zeer zorgvuldig en denk goed na vóór je de vragen beantwoordt. Werk eerst op klad, maar zorg dat je genoeg tijd overhoudt voor de uitwerking in het net. Ook het klad kun je inleveren; dit moet je zeker doen als je niet helemaal klaar bent met je werk in het net.
- Bij de meerkeuzevragen: ALTIJD een antwoord aankruisen. Dus ook als je het antwoord op een vraag niet weet of in tijdnood komt.
- We wensen je veel succes!

3. Lijst van toegestane hulpmiddelen bij het examen

Een examenkandidaat heeft het recht om volgens onderstaande lijst enige hulpmiddelen te gebruiken tijdens het CE. De kandidaat brengt zelf het toegestane hulpmiddel mee van huis. Zo heb je bijvoorbeeld recht op het gebruik van een woordenboek. De school verstrekt die niet; je neemt het dus zelf mee! Er mogen daarin geen eigen aantekeningen of opmerkingen voorkomen. De surveillant controleert daarop en neemt het hulpmiddel in beslag indien dat niet in orde is. In voorkomend geval is er sprake van examenfraude. Een digitaal woordenboek is beslist niet toegestaan.

De school levert, indien toegestaan volgens de lijst en zoals je gewend bent, het volgende aan:

- Papier, roosterpapier in cm²/millimeterpapier/logaritmisch papier (wiskunde), Binas in de juiste druk.

Toegestane hulpmiddelen havo en vwo 2024*

vak	hulpmiddelen
alle vakken	Basispakket, bestaande uit: <ul style="list-style-type: none"> - schrijfmateriaal inclusief millimeterpapier - tekenpotlood - blauw en rood kleurpotlood - liniaal met millimeterverdeling - passer - nietmachine - zie 3.5** - geometrische driehoek - vlakgum - rekenmachine – zie 3.2** - computer als schrijfgerei – zie 3.4**
alle centrale examens	Eendelig verklarend woordenboek Nederlands (zie 3.1.1) of Woordenboek Nederlands-thuis taal en/of thuis taal-Nederlands (zie 3.1.1**)
Fries & moderne vreemde talen	Woordenboek naar en van de doeltaal; Bij Engels: (op verzoek kandidaat) daarnaast ook woordenboek Engels-Engels (zie 3.1.2**)
Latijn & Grieks	Latijns resp. Grieks woordenboek (zie 3.1.3**)
wiskunde A, B, C	<ul style="list-style-type: none"> - grafische rekenmachine (zie 3.2.3**) - roosterpapier in cm²
biologie, natuurkunde & scheikunde	Goedgekeurd informatieboek: Binas 6e editie of Sciencedata (zie 3.3**)
tehatex vwo - cpe	Informatie wordt elk jaar in de instructie voor de examinator meegedeeld

* Voor de volledige regeling Toegestane Hulpmiddelen zie www.examenblad.nl

** Verwijst naar bijlage Toegestane Hulpmiddelen op www.examenblad.nl

4. Toelichting bij de ED-resultaten

Vakdocenten registreren alle ED-resultaten per leerling in dat programma voor cijfer- en examenbeheer. Alle deelresultaten en gemiddelden per vak staan vermeld op die bewuste pagina.

Leerlingen en ouders kunnen de cijfers van het Examendossier raadplegen in het schooladministratieprogramma Magister. Leerlingen en ouders hebben ieder hun eigen toegang. Zij kunnen dus onafhankelijk van elkaar de ED-resultaten van zichzelf, c.q. van hun kind(eren), bekijken.

Resultaten

- Bij elk vak worden voor de vastgestelde SE's (Schoolexamens) en PO's (Praktische Opdrachten) cijfers toegekend. Deelresultaten worden door de vakdocent op één decimaal vastgesteld. Daaruit wordt in de achterste kolom per vak een gewogen gemiddelde berekend.
- De eindresultaten van de HD's (Handelingsdelen) bij LO worden uitsluitend met Goed, Voldoende of Onvoldoende gewaardeerd.
- Bij een toets die niet gedaan werd en ook nooit is ingehaald, of een PO dat niet ingeleverd of afgerond is, wordt standaard 1,0 genoteerd. Dit beïnvloedt uiteraard het gemiddelde negatief.
- Leerlingen die na het behalen van het 5havo-diploma zijn overgestapt naar het vwo, hebben recht op een vrijstelling voor de vakken Maatschappijleer en CKV. Dat wordt in Magister aangegeven met vr.
- Voor deelname aan het Centraal Examen moet het Examendossier integraal zijn afgerond. Let op, alle handelingsdelen maken deel uit van dat Examendossier. Voor elk handelingsdeel dient aan het eind in 5havo of 6vwo derhalve een V of een G genoteerd te zijn.
- In de achterste kolom staan de gemiddelden vermeld. De vakken die met een SE afsluiten, worden op een heel cijfer afgerond. Alle CE-vakken sluiten af met een gemiddelde op 1 decimaal.

Modulen maken deel uit van het schoolcurriculum en worden beoordeeld met 'G', 'V' of 'O'. Onderdelen uit het Examendossier per leerjaar zijn terug te vinden in het vakkenoverzicht.

Reclameren

- Voor vragen over en eventuele correcties op de resultaten kan een leerling altijd terecht bij de eigen vakdocent.
- Alléén de vakdocent kan een cijfer wijzigen.
- Indien men een fout constateert in het vakkenpakket, dat zou bijvoorbeeld een overtollig of een ontbrekend vak kunnen zijn, meldt een leerling dat zo spoedig mogelijk bij de schoolleider.

5. De slaag-zakregeling

Om te slagen moet een leerling voldoen aan onderstaande bepalingen.

Bepaling 1 gaat uitsluitend over de behaalde cijfers voor het Centraal Examen (Centraal Schriftelijk Examen & Centraal Praktisch Examen). Die cijfers zijn afgerond op 1 decimaal.

Bepalingen 3, 4 en 5 zijn van toepassing op de eindcijfers. Dat is het gemiddelde van CE en SE. Of, bij de vakken zonder CE, alleen het SE-eindcijfer. Eindcijfers zijn afgerond op een geheel getal. Het combinatiecijfer telt ook mee als eindcijfer.

N.B.: Een CPE (Centraal Praktisch Examen) wordt uitsluitend bij het vak Tekenen afgenomen. Het CE-cijfer is hier het gemiddelde van CSE en CPE.

Een leerling is geslaagd indien aan alle volgende bepalingen is voldaan:

1. Het gemiddelde van de cijfers behaald voor het CE is ten minste 5,5. Een leerling is dus gezakt als het (niet afgeronde) gemiddelde cijfer voor het CE lager is dan een 5,5. Een 5,499 is hier dus niet toereikend.
2. Bij het vak LO is de beoordeling voldoende of goed.
3. De rekentoets is gemaakt. Dit geldt voor leerlingen die geen examen afleggen in het vak wiskunde.
4. Bij geen van de onderdelen van het combinatiecijfer is het eindcijfer lager dan een
5. De behaalde eindcijfers voldoen aan een van de volgende regels. Hierbij telt het combinatiecijfer als één eindcijfer.
  - a. Alle eindcijfers zijn 6 of hoger.
  - b. Er is één eindcijfer 5 en alle overige eindcijfers zijn 6 of hoger.
  - c. Er is één eindcijfer 4, of er zijn twee eindcijfers 5, of er is één eindcijfer 4 en één eindcijfer 5, en alle overige eindcijfers zijn 6 of hoger en het gemiddelde van de eindcijfers is ten minste 6.
6. Er is ten hoogste één 5 als eindcijfer voor de kernvakken Nederlands, Engels en Wiskunde A of B behaald. Voor leerlingen zonder Wiskunde geldt dat ten hoogste één 5 voor Nederlands, Engels behaald mag worden. Een leerling is dus gezakt als:
  - a. er meer dan één 5 voor deze vakken is behaald.
  - b. er een 4 of lager voor deze vakken is behaald.

Het predicaat 'cum laude' wordt toegekend indien het eindresultaat van alle vakken gemiddeld minimaal 8.0 is en geen enkel vak is afgesloten met een cijfer lager dan 6.0. Voor 'summa cum laude' geldt dat het eindresultaat gemiddeld minimaal 9.0 is en geen enkel vak is afgesloten met een cijfer lager dan 8.0.

6. Inzage Centraal Examen

Inzage CE

Iedere kandidaat heeft recht op inzage van het gemaakte werk. Kandidaten die het werk in komen zien, doen dat onder de volgende voorwaarden:

1. De leerling dient een verzoek ter inzage van het examenwerk binnen 3 werkdagen na de uitslag in bij de vakdocent. De vakdocent maakt als tussenpersoon een afspraak met het examensecretariaat.
2. De secretaris haalt het werk op en onder zijn toezicht wordt het werk door leerling en vakdocent samen bekeken.
3. Het werk mag niet gekopieerd, gefotografeerd, ingescand of anderszins worden vermenigvuldigd door de kandidaat. Het is niet toegestaan aantekeningen op het werk te maken.
4. De duur van deze inzage wordt vooraf door de secretaris vastgesteld.

Procedure

Als de kandidaat een fout in de puntentelling constateert, controleert de 1e corrector allereerst de administratie in wolf, het cito uitwisselprogramma van examengegevens. Indien er inderdaad sprake is van een fout, treedt de 1e corrector in contact met de 2e corrector om deze te informeren en de nieuwe score te laten accorderen. De examensecretaris informeert de inspectie van de nieuwe score.

Als de kandidaat aannemelijk kan maken dat er een aanwijsbare fout, anders dan de puntentelling, bij de correctie is gemaakt, treedt de volgende procedure in werking:

1. De eindexamenkandidaat zet zijn/haar argumenten over vernomen fouten op papier.
2. Op verzoek van de rector kijkt de 1e corrector op grond van deze argumenten of naar zijn mening een aanpassing van de score aan de orde is.
3. De 1e corrector neemt contact op met de 2e corrector, geeft aan welke argumenten de leerling heeft en waarom de 1e corrector deze wel of geen reden vindt voor aanpassing van de score. Op basis van een zorgvuldige voorbereiding voeren de correctoren hierover gemotiveerd overleg. De uitkomst van dit contact wordt schriftelijk vastgelegd en wordt gedeeld met de rector.
4. Mogelijke uitkomsten:
  - a. Overeenstemming over aanpassing van de score: Alleen als beide correctoren in overleg met elkaar tot de conclusie komen dat de score moet worden aangepast, wordt deze aangepast. De rector (in samenwerking met de examensecretaris) past de uitslag aan. DUO/Examendiensten en de inspectie van het onderwijs worden op de hoogte gesteld van een eventueel nieuw vastgesteld cijfer. De Inspectie zal in deze situatie altijd contact opnemen met de 2e corrector en de rector van de desbetreffende school om na te gaan of de 2e corrector niet onder druk is gezet.
  - b. Als de correctoren beiden van mening zijn dat de score niet dient te worden aangepast, laat de rector dat aan de leerling weten.
  - c. Geen overeenstemming over wel/geen aanpassing van de score: Indien de correctoren van mening verschillen over het al dan niet aanpassen van een score, kunnen de rectoren van de beide scholen in overleg met elkaar twee nieuwe bevoegde correctoren aanstellen die het werk opnieuw beoordelen. Op basis van de nieuwe beoordeling stelt de rector het cijfer vast.

7. Doorstroomregeling

Doorstroomrecht: algemeen

- a. Een leerling kan op het MLA géén deelcertificaten halen. Een leerling die op basis van de behaalde eindcijfers niet voldoet aan de wettelijke doorstroomcriteria, maar die wel geslaagd is, kan op het MLA niet terugkomen om zich te verbeteren.
- b. In bovengenoemde gevallen besteedt het MLA bij minderjarigheid niet uit aan een VAVO-opleiding.

Doorstroomrecht en doorstroomeisen van mavo naar havo

- a. Leerlingen die het diploma mavo hebben behaald, hebben een doorstroomrecht naar de havo, op voorwaarde dat het vakkenpakket op de mavo uit minimaal zeven examenvakken bestaat dat met die zeven vakken wordt voldaan aan de slaag/zakregeling en het vakkenpakket aansluit bij de door de school aangeboden vakken op de havo.

Voor leerlingen van het MLA die met zes vakken een mavo-diploma hebben, geldt het volgende:

- b. Een leerling met een mavo-diploma en op de cijferlijst een gemiddeld eindcijfer van 6,8 of hoger, is automatisch toelaatbaar tot de havo op het MLA.
- c. Een leerling met een mavo-diploma en op de cijferlijst een gemiddeld eindcijfer van 6,6 of hoger is automatisch toelaatbaar tot de havo op het MLA, mits alle eindcijfers tenminste een 6 zijn.
- d. Een leerling met een gemiddelde van 6,55- 6,59 zonder onvoldoende en een leerling met een gemiddelde van een 6,60 + één onvoldoende, zijn bespreekgevallen.
- e. Het besluit over de bespreekgevallen wordt door de eindexamenvergadering van de mavo genomen. Tijdens deze vergadering wordt gekeken naar: de score bij kernvakken, CE-resultaten, werkhouding, inzicht, gedrag (o.a. absenties) en een eventueel eerdere doublure.
- f. Het mavo-vakkenpakket is de basis voor, en leidend bij de keuze voor het havo-vakkenpakket.
- g. Vóór de afronding van het schoolexamen, door middel van de ondertekening van de cijferlijst van het examendossier, is het verzoek om door te stromen en het daarbij behorende vakkenpakket (ondertekend door de ouders) in het bezit van de schoolleider mavo/havo.
- h. Als er in de betreffende klassen geen plaats meer is, wordt na dit moment een verzoek om door te stromen afgewezen.
- i. Een leerling die wiskunde A kiest, is verplicht de tweedaagse wiskundetraining te volgen en de bijbehorende toets met minimaal een 5,5 af te sluiten. De verplichte wiskundetraining zal aan het begin van het nieuwe schooljaar plaatsvinden op het MLA. De toets zal worden afgenomen op een aparte dag na deze training. Is er geen voldoende gehaald voor de toets, dan bepaalt de docent wiskunde of de leerling een extra taak krijgt. Daarna volgt er een herkansingstoets. Deze herkansingstoets moet naar behoren worden afgerond.
- j. Bij de keuze voor wiskunde B moet er een 7 zijn behaald voor wiskunde op de eindlijst. Een leerling die wiskunde B kiest, schrijft een motivatiebrief voor deze keuze. Tevens is de

leerling die wiskunde B kiest, verplicht de tweedaagse wiskundetraining te volgen en de bijbehorende toets met minimaal een 5,5 af te sluiten. De verplichte wiskundetraining zal aan het begin van het nieuwe schooljaar plaatsvinden op het MLA. De toets zal worden afgenomen op een aparte dag na deze training. Is er geen voldoende gehaald voor de toets, dan bepaalt de docent wiskunde of de leerling een extra taak krijgt. Daarna volgt er een herkansingstoets. Deze herkansingstoets moet naar behoren worden afgerond.

- k. Bij de keuze voor natuurkunde is NASK1 vereist en er moet een 7 zijn behaald op de eindlijst.
- l. Een leerling die scheikunde kiest, moet de inhaal cursus scheikunde met minimaal een 5,5 afgerond hebben. Is er geen voldoende gehaald voor deze cursus, dan dient de leerling een extra taak te maken. Deze wordt op een nader te bepalen tijdstip ingeleverd bij de docent scheikunde. De docent zal bepalen of de opdracht naar behoren is afgerond.
- m. Een leerling mag één nieuw vak oppakken in de havo. Indien een leerling twee nieuwe vakken wil oppakken, bespreekt de leerling dit uiterlijk 31 maart met een decaan. De schoolleider bovenbouw beslist uiteindelijk over de toelaatbaarheid van het tweede vak voor deze leerling.

Doorstroomrecht van havo naar vwo

- a. Leerlingen met een havo-diploma kunnen doorstromen naar het vwo mits ze hetzelfde vakkenpakket meenemen en maximaal één nieuw vak, het 8e vak, hoeven op te pakken.
- b. De leerling krijgt een vrijstelling voor de vakken maatschappijleer, cultureel kunstzinnige vorming en voor de het volgen van de module.
- c. De doorgestroomde leerling maakt in het vwo een nieuw Profielwerkstuk. Het PWS uit 5 havo van de doorgestroomde leerling kan op verzoek van de leerling door de PWS-begeleider worden beoordeeld op geschiktheid als basis voor het PWS voor 6 vwo.
- d. Per taal mag een leerling één boek laten meetellen voor het vwo-examenprogramma.

8. Regeling gezakten

Voor een leerling die definitief is afgewezen na het examen en terugkeert gelden de volgende bepalingen:

- a. De leerling doet de jaarstof opnieuw. Oefening baart kunst.
- b. De leerling heeft per vak het recht om slechts één voldoende cijfer van het examendossier te laten staan, mits het examenprogramma niet gewijzigd is.
- c. Mavo-leerlingen kunnen een vrijstelling krijgen voor de vakken KV1, maatschappijleer en Toekomst voor Talent, indien deze vakken met een voldoende zijn afgerond.
- d. De leerling kan een vrijstelling krijgen voor een schoolexamenvak wiskunde D (vwo) en/of informatica (havo en vwo) indien dat vak met een voldoende is afgerond.
- e. Indien bij havo of vwo het combinatiecijfer 6 of hoger is mag dit blijven staan. In sommige gevallen is het echter raadzaam het profielwerkstuk opnieuw te doen.
- f. Bij het vak LO moet het praktische gedeelte in het examenjaar opnieuw worden gedaan. De beoordeling voor het theoretische gedeelte blijft wel staan.
- g. De leerling doet het centraal examen integraal opnieuw.
- h. De leerling heeft niet vanzelfsprekend het recht om het examenjaar over te doen op het MLA. De schoolleider toetst werkhouding en absentie van de gezakte en doet een voorstel aan de rector. Deze beslist.
- i. Bij voortijdig terugtrekken van het examen, kunnen in bijzondere gevallen voldoende SE resultaten blijven staan en meegenomen worden naar het jaar erop. Dit naar beoordeling van examencommissie.

9. Programma van Toetsing & Afsluiting: de vakpagina's

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: 2 HAVO 5

Vak: Nederlandse taal en literatuur

Inleiding

Schoolexamens

Periode	Volgnr.	Kolom		Vorm	Moment	Duur	Weging
4SE	1	NETL401	SE1 Schrijfvaardigheid	Schriftelijk	SE-week 2	90	15
Ingangseis is een compleet schrijfdossier. De precieze eisen vind je in Magister.							
Domein C, D en E							
5SE	2	NETL501	PO1 Literatuur PO	Schriftelijk	sept.-feb	vrij	20
Ingangseis is een compleet literatuuordossier. De precieze eisen vind je in Magister.							
Domein E en C							
5SE	3	NETL502	SE2 Mondelinge vaardigheden	Mondeling	okt.-mrt	5	15
Domein B							
5SE	4	NETL503	SE3 Mondeling Literatuur	Mondeling	mondelingenw	20	25
Ingangseis is een compleet literatuuordossier. De precieze eisen vind je in Magister.							
Niet herkansbaar							
Domein B en E							
5SE	5	NETL504	SE4 Schrijfvaardigheid	Schriftelijk	SE-week 2	120	25
Ingangseis is een compleet schrijfdossier De precieze eisen vind je in Magister.							
Domein C, D en E							
SE	799	NETL799	SE gemiddelde				1

Programma van Toetsing & Afsluiting: de vakpagina's

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: 2 HAVO 5

Vak: Franse taal en literatuur

Inleiding

Schoolexamens

Periode	Volgnr.	Kolom	Vorm	Moment	Duur	Weging
4SE	1	FATL401 SE1 Literatuur	Schriftelijk	SE-week 2	60	10
5SE	2	FATL501 SE2 Schrijven Schrijfvaardigheid Domein D	Schriftelijk	SE-week 1	90	20
5SE	3	FATL502 SE3 Examenidoom	Schriftelijk	week 50	55	10
5SE	4	FATL503 SE4 Luisteren Luistervaardigheid Domein B	Luistertoets	29 jan 2024	60	25
5SE	5	FATL504 SE5 Literatuur Domein E	Schriftelijk	week 7	55	10
5SE	6	FATL505 SE6 Spreken Gespreksvaardigheid op afspraak in SE-week 2 Domein C	Mondeling	op afspraak	15	25
SE	799	FATL799 SE gemiddelde				1

Programma van Toetsing & Afsluiting: de vakpagina's

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: 2 HAVO 5

Vak: Duitse taal en literatuur

Inleiding

Schoolexamens

Periode	Volgnr.	Kolom	Vorm	Moment	Duur	Weging
5SE	1	DUTL501 SE1 Literatuur-1 Schriftelijk over korte verhalen. Domein E	Schriftelijk	SE-week 1	90	15
5SE	2	DUTL502 SE2 Luisteren (CITO) Luistervaardigheid. (CITO luistertoets) Domein B	Luistertoets	januari 2024	70	25
5SE	3	DUTL503 SE3 Spreken Gespreksvaardigheid, presentatie + gesprek van 10 min. in tweetallen, ingangseis 4 gesprekken met verwerkte feedback (25% van het cijfer) Domein C	Mondeling	januari 2024	10	25
5SE	4	DUTL504 SE4 Woorden Een schriftelijke toets van een CE-woordenlijst in een lesuur Domein A, B, C en D	Schriftelijk	week 7	55	10
5SE	5	DUTL505 SE5 Schrijven Schrijfvaardigheid. Ingangseis 4 schrijfpodrachten met verwerkte feedback (25% van het cijfer). Domein D	Schriftelijk	SE-week 2	90	25
SE	799	DUTL799 SE gemiddelde				1

Programma van Toetsing & Afsluiting: de vakpagina's

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: 2 HAVO 5

Vak: Engelse taal en literatuur

Inleiding

Schoolexamens

Periode	Volgnr.	Kolom	Vorm	Moment	Duur	Weging
5SE	1	ENTL501 SE1 Boek 1	Mondeling	op afspraak	10	7
		Deadline: 15 december 2023 Als je niet je 4 boeken in 4 havo hebt afgerond en/of als je niet op tijd je boekverslagen hebt ingeleverd, volgens afspraak met je docent word je uitgesloten van het aansluitende SE en krijg je voor dit onderdeel een 1.0! Dit geldt ook voor de boekopdracht 5H: 1 week vóór de afspraak inleveren. Domein E				
5SE	2	ENTL502 SE2 korte verhalen	Schriftelijk	SE-week 1	60	8
		Domein E				
5SE	3	ENTL503 SE3 Spreken	Mondeling	op afspraak	15	25
		Gespreksvaardigheid. Het voeren van een gesprek over een nader op te geven actueel onderwerp. Deadline: 15 december 2023 Domein C				
5SE	4	ENTL504 SE4 Woorden	Schriftelijk	18 januari 2023	60	10
		Woorden, in context aangeboden				
5SE	5	ENTL505 SE5 Luisteren (CITO)	Luistertoets	24 januari 2023	60	25
		Luistervaardigheid (CITO luistertoets) Domein B				
5SE	6	ENTL506 SE6 Schrijven	Schriftelijk	SE-week 2	90	25
		Schrijfvaardigheid. Het schrijven van een essay. Domein D				
SE	799	ENTL799 SE gemiddelde				1

Programma van Toetsing & Afsluiting: de vakpagina's

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: 2 HAVO 5

Vak: geschiedenis

Inleiding

CE-onderwerp(en):

Domein A (Historische vaardigheden) en

Domein B (Oriëntatiekennis van de tijdvakken vijf tot en met tien en historische contexten)

Schoolexamens

Periode	Volgnr.	Kolom	Vorm	Moment	Duur	Weging
4SE	1	GES401 PO1 Migratie Domeinen A, B en C. Migratie Het niet op tijd inleveren van de PO resulteert in een 1.0. Hiervoor kan de (enige) herkansing in 4 havo worden ingezet. Domein C	Schriftelijk	blok-4	vrij	10
4SE	2	GES402 SE1 Rechtsstaat en Democratie Domeinen A, B, C en D Katern rechtsstaat en democratie en Historische context Nederland 1948-2008	Schriftelijk	SE-week 2	90	20
5SE	3	GES501 SE2 Britse Rijk Domeinen A en B Historische context Britse Rijk 1585-1900. oriëntatiekennis tijdvak 5 t/m 8	Schriftelijk	SE-week 1	120	30
5SE	4	GES502 SE3 20e eeuw Domeinen A en B Historische contexten en oriëntatiekennis tijdvak 9 en 10. Historische context Duitsland en Nederland en oriëntatiekennis tijdvak 9 en 10.	Schriftelijk	SE-week 2	120	30
5SE	5	GES503 PO2 Oriëntatiekennis tijdvakendossier 1 t/m 10 Domeinen A, B en C Het niet op tijd inleveren van de PO resulteert in een 1.0. De deadline is 6 februari. Dit PO kan niet herkanst worden. Bij doublure moet het dossier opnieuw worden gemaakt. "PO is handgeschreven en wordt beoordeeld dmv toetsing van kennis over KA's"	Schriftelijk	uiterlijk 6 feb	vrij	10
SE	799	GES799 SE gemiddelde				1

Programma van Toetsing & Afsluiting: de vakpagina's

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: 2 HAVO 5

Vak: aardrijkskunde

Inleiding

CE-onderwerp(en):

Wereld, Aarde, Wonen in Nederland, Indonesië

Schoolexamens

Periode	Volgnr.	Kolom		Vorm	Moment	Duur	Weging
4SE	1	AK401	SE1 Domein: Aarde Natuur en landschap	Schriftelijk	SE-week 1	120	15
4SE	2	AK402	SE2 Domein Wereld Het Amerikaans-Mexicaanse grensgebied Actuele vraagstukken in Brazilië	Schriftelijk	SE-week 2	120	15
4SE	3	AK403	SE3 Domein Leefomgeving Vraagstukken in Nederland	Presentatie les		55	10
5SE	4	AK501	SE5 Domein Aarde Endogenen en exogene krachten	Schriftelijk	SE-week 1	120	25
5SE	5	AK502	SE6 Alle domeinen Alle CE-stof	Schriftelijk	SE-week 2	120	35
SE	799	AK799	SE gemiddelde				1

Programma van Toetsing & Afsluiting: de vakpagina's

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: 2 HAVO 5

Vak: wiskunde A

Inleiding

4/5 Havo

De toetsen of SE's worden op een door de docent vooraf vastgesteld moment klassikaal of centraal afgenomen.

Voor herkansingen van SEonderdelen gelden dezelfde regels als voor andere schoolvakken.

Het examenprogramma bestaat uit de volgende domeinen:

Domein A: Vaardigheden

Domein B: Algebra en tellen

Domein C: Verbanden

Domein D: Verandering

Domein E: Statistiek

Schoolexamens

Periode	Volgnr.	Kolom	Vorm	Moment	Duur	Weging
4SE	1	WISA401 SE1 H1, H3 H5 Domeinen A, C en D	Schriftelijk	SE-week 1	90	10
4SE	2	WISA402 PO1 Domein A, B, C, D en E	Practicum	les	vrij	5
4SE	3	WISA403 SE2 H2, H4 Domeinen A, B en E	Schriftelijk	SE-week 2	90	10
4SE	4	WISA404 PO2 Statistiek Domeinen A en E	Schriftelijk	blok 4	vrij	5
5SE	5	WISA501 SE3 H6 en H9 (en H1, H3 en H5) Domeinen A, C en D	Schriftelijk	SE-week 1	120	30
5SE	6	WISA502 SE4 H7, H10, H11 (en H2) Domeinen A en E	Schriftelijk	SE-week 2	120	30
5SE	7	WISA503 PO3 Examenvoorbereiding Domeinen A, B, C, D en E	Practicum	blok 1-4	vrij	10
SE	799	WISA799 SE gemiddelde				1

Programma van Toetsing & Afsluiting: de vakpagina's

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: 2 HAVO 5

Vak: wiskunde B

Inleiding

4 Havo

De SE's worden op een vooraf vastgesteld moment centraal afgenomen.

5 Havo

Zowel in de eerste als de tweede SE-periode wordt een SE afgenomen over meerdere hoofdstukken.

Het examenprogramma bestaat uit de volgende domeinen:

Domein A: Vaardigheden

Domein B: Functies, grafieken en vergelijkingen

Domein C: Meetkundige berekeningen

Domein D: Toegepaste analyse

Schoolexamens

Periode	Volgnr.	Kolom	Vorm	Moment	Duur	Weging
4SE	1	WISB401 SE1 Domein A en B Functies, grafieken en vergelijkingen	Schriftelijk	SE-week 1	90	10
4SE	2	WISB402 SE2 Domein A, C en D Meetkundige berekeningen Toegepaste analyse	Schriftelijk	SE-week 2	90	15
4SE	3	WISB403 PO1 Domein A en B	Practicum	les	vrij	5
5SE	4	WISB501 SE3 Domein A, B en C Functies, grafieken en vergelijkingen Meetkundige berekeningen	Schriftelijk	SE-week 1	120	30
5SE	5	WISB502 SE4 Domein A, B en D Functies, grafieken en vergelijkingen Toegepaste Analyse	Schriftelijk	SE-week 2	120	30
5SE	6	WISB503 PO2 Domein A, B, C en D	Practicum	les	vrij	10
SE	799	WISB799 SE gemiddelde				1

Programma van Toetsing & Afsluiting: de vakpagina's

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: 2 HAVO 5

Vak: informatica

Inleiding

Een schriftelijk examen (SE) of een praktijkopdracht (PO) is een samengesteld cijfer bestaande uit meerdere onderdelen. Deze onderdelen kunnen in verschillende blokken worden gegeven en wordt berekend op basis van een gewogen gemiddelde. Het SE of PO cijfer wordt geplubliceerd zodra het bekend is en kan dus onder invloed van andere SE of PO cijfers gewijzigd worden.

Cijfers behaald voor grotere opdrachten, kunnen gelden als meerdere SE of PO cijfers.

Indien een leerling met een geldige reden een toets mist, mag deze later worden ingehaald. Het inhalen van een toets dient binnen 5 schooldagen plaats te vinden of in overleg met de docent. Indien een opdracht niet op tijd wordt ingeleverd wordt dit gehonoreerd met een 1. In overleg met de docent kan worden bepaald of de opdracht alsnog mag worden ingeleverd.

De leerling heeft het recht om 1 SE of 1 PO te herkansen van het betreffende schooljaar. In het laatste jaar kan dus geen onderdeel van het jaar daarvoor worden herkanst. De herkansing wordt aan het eind van het schooljaar afgenomen. Om recht te hebben op een herkansing, moet voor dat onderdeel, alle door de docent gegeven opdrachten zijn afgerond en ingeleverd. De laatste opdracht of module kan niet worden herkanst.

Schoolexamens

Periode	Volgnr.	Kolom		Vorm	Moment	Duur	Weging
4SE	1	IN401	PO1 HTML/CSS Domein A1, A12, B4, C3, F1, O1, O2, P1, P2	Practicum	Blok 1	les	10
4SE	2	IN402	SE1 Representatie informatie Domein K1, K2	Schriftelijk	Blok 2	les	5
4SE	3	IN403	PO2 Opdracht hardware/geschiedenis Domein A1, A3, A5, A7, A9, A10, E1, K4	Practicum	Blok 2	les	9
4SE	4	IN404	PO3 Inleiding programmeren Domein A8, B3, B4, C2, D1, D2, G3	Practicum	Blok 3	les	10
4SE	5	IN405	SE2 Datacommunicatie/netwerken Domein A1, A2, A4, A5, A7, A9, L1, L2, L3, L4	Schriftelijk	Blok 3	les	6
4SE	6	IN406	PO4 Programmeren met Python Domein A8, B3, B4, C2, C4, D1, D2, G1, G2, G3, I1, I2, I3, P1, P2	Practicum	Blok 4	les	10
5SE	7	IN501	SE3 Database 1: Normaliseren	Schriftelijk	Blok 1	les	10
5SE	8	IN502	SE4 Database 2: SQL	Schriftelijk	Blok 1	les	10
5SE	9	IN503	PO5 Programmeren vervolg	Practicum	Blok 3	les	10
5SE	10	IN504	PO6 Effect ICT op de maatschappij	Practicum	Blok 3	les	10
5SE	11	IN505	PO7 Keuze module/portfolio Domein A6, B1, B4, D1, D2, J1, J2	Practicum	Blok 3	les	10
SE	799	IN799	SE gemiddelde				1

Programma van Toetsing & Afsluiting: de vakpagina's

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: 2 HAVO 5

Vak: natuurkunde

Inleiding

Schoolexamens

Periode	Volgnr.	Kolom	Vorm	Moment	Duur	Weging
4SE	1	NAT401 SE1 A Hoofdstuk 1 t/m 3 en 9 (Domein C1, G1, A) Onderwerpen: Bewegen, Elektriciteit	Schriftelijk	SE-week 2	90	20
4SE	2	NAT402 PO1 PO1 Domein A, G2, B3 en I) -practicum meten en regelen 4H (50%) -practicum licht 4H (50%)	Practicum	blok 4	180	5
5SE	3	NAT501 SE2 B Hoofdstuk 1 t/m 3 en 9 (Domein C1, G1, A, H). Hoofdstuk 5, 7, 8 en 12 (Domein B1, C1, D1) Onderwerpen: Bewegen, Elektriciteit, Trillen en golven, Krachten, Stoffen en materialen	Schriftelijk	SE-week 1	120	30
5SE	4	NAT502 SE3 C Hoofdstuk 1 t/m 3 en 9 (Domein C1, G1) Hoofdstuk 5, 7, 8 en 12 (Domein B1, C1, C2, D1) Hoofdstuk 10, 11 en 13 t/m 15 (Domein B2, D2, E1) Onderwerpen: Bewegen, Elektriciteit, Trillen en golven, Krachten, Stoffen en materialen, Straling, Functionele Materialen, Communicatie en medische beeldvorming, Zonnestelsel en Heelal	Schriftelijk	SE-week 2	120	30
5SE	5	NAT503 PO2 PO2: (Domein A en I) - Practicum meesterproef blok 3 5H (80%) Niet herkansbaar	Practicum	blok 3	150	15
SE	799	NAT799 SE gemiddelde				1

Programma van Toetsing & Afsluiting: de vakpagina's

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: 2 HAVO 5

Vak: scheikunde

Inleiding

Schoolexamens

Periode	Volgnr.	Kolom	Vorm	Moment	Duur	Weging
4SE	1	SCHK401 SE1 NOVA max H1.1, H1.2 + maatschappij voedselveiligheid, H2.1 t/m H2.4 + maatschappij parfumeur Domein: A, B, C, D	Schriftelijk	SE-week 1	90	15
4SE	2	SCHK402 PO1 Practicum niet herkansbaar Domein: A, B, C, D	Practicum	blok-3 of 4	180	15
5SE	3	SCHK501 SE2 NOVA max H1 t/m 7 Domein: A, B, C, D, F	Schriftelijk	SE-week 1	120	35
5SE	4	SCHK502 SE3 NOVA max H1 t/m 11 Domein: A, B, C, D, E, F, G	Schriftelijk	SE-week 2	120	35
SE	799	SCHK799 SE gemiddelde				1

Programma van Toetsing & Afsluiting: de vakpagina's

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: 2 HAVO 5

Vak: biologie

Inleiding

Schoolexamens

Periode	Volgnr.	Kolom	Vorm	Moment	Duur	Weging
4SE	1	BIOL401 SE1 Inleiding in de biologie, voortplanting Domein: C1, D3, E2, E3	Schriftelijk	SE-week 1	90	10
4SE	2	BIOL402 SE2 Genetica, evolutie Domein: B7, D2, E4, F1, F2, F3	Schriftelijk	SE-week 2	90	10
4SE	3	BIOL403 PO1 Gedragsonderzoek Niet herkansbaar Domein: D2	Vrije vorm	op afspraak	vrij	5
5SE	4	BIOL501 SE3 Ecologie en milieu, stofwisseling en DNA Domein: B1, B2, B8, C3, D1, D4, E1	Schriftelijk	SE-week 1	120	30
5SE	5	BIOL502 SE4 Regeling, vertering, transport, gaswisseling en uitscheiding Domein: B3, B4, B6, C2	Schriftelijk	SE-week 2	120	30
5SE	6	BIOL503 PO2 Portfolio met eindtoets Verzameling van practicum verslagen, tekeningen en opdrachten. Niet herkansbaar Domein: A, B t/m F	Practicum	afspraak	vrij	15
SE	799	BIOL799 SE gemiddelde				1

Programma van Toetsing & Afsluiting: de vakpagina's

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: 2 HAVO 5

Vak: economie

Inleiding

Schoolexamens

Periode	Volgnr.	Kolom	Vorm	Moment	Duur	Weging
4SE	1	ECON401 SE1 Lesbrief Jong & Oud Domeinen A, B, C, E, F, G en H	Schriftelijk	SE-week 1	90	15
4SE	2	ECON402 SE2 Lesbrief Vragers & Aanbieders Domeinen A, D, F en G	Schriftelijk	SE-week 2	90	15
4SE	3	ECON403 PO1 Arbeidsmarkt Het niet op tijd inleveren van de PO resulteert in een 1.0. De PO kan niet worden herkanst. Domeinen A, J en K	Vrije vorm	blok-4	vrij	5
5SE	4	ECON501 SE3 Lesbrieven Vragers & Aanbieders en Markt & Overheid. Domeinen A, D, F, G en H	Schriftelijk	SE-week 1	120	30
5SE	5	ECON502 SE4 Lesbrieven Jong & Oud, Verdienen & Uitgeven en Europa Domeinen A, E, F, G, H en I	Schriftelijk	SE-week 2	120	35
SE	799	ECON799 SE gemiddelde				1

Programma van Toetsing & Afsluiting: de vakpagina's

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: 2 HAVO 5

Vak: tekenen

Inleiding

CE-onderwerp(en):

Het CE bestaat uit schriftelijke vragen Kunstgeschiedenis en kunstbeschouwing.

Schoolexamens

Periode	Volgnr.	Kolom		Vorm	Moment	Duur	Weging
4SE	1	TE401	SE1 Kunstbeschouwing/kunstgeschiedenis Domein A en C	Schriftelijk	SE-week 2	120	5
4SE	2	TE402	PO1 Map: natekenwerk+meesterproef (Zelfportret) Domein B	Practicum	op afspraak	vrij	5
5SE	3	TE501	PO2 Powerpoint Podcast (PPP) Mijn ontdekking. op afspraak november-december Domein A	Practicum	op afspraak	vrij	5
5SE	4	TE502	PO3 Map: schilderwerk+experiment & onderzoek De inhoud van de map met alle werk uit 4 havo en 5 havo. Deze dient onder begeleiding van de docent tot stand te zijn gekomen. Domein B	Practicum	op afspraak	vrij	15
5SE	5	TE503	PO4 Schetsboek Werk uit 4 havo & 5 havo Domein B	Practicum	op afspraak	vrij	20
5SE	6	TE504	PO5 Foto Opdracht Domein A en B	Practicum	op afspraak	vrij	5
5SE	7	TE505	PO6 Reflectieverslagen Excursies + Eindexpo Museummarathon Amsterdam & Den Haag , Tweedaagse, Kröller Müller, Rotterdam Museum Marathon, Eindexamenexpositie (4H) Op afspraak januari Domein A, B en C	Practicum	op afspraak	vrij	5
5SE	8	TE506	PO7 Eindopdracht Proces Domein B	Practicum	op afspraak	vrij	10
5SE	9	TE507	PO8 Eindopdracht, Eindwerkstuk Vrije opdracht. Domein B	Practicum	op afspraak	vrij	20
5SE	10	TE508	SE2 Kunstbeschouwing/kunstgeschiedenis Domein A en C	Schriftelijk	SE-week 2	120	10
SE	799	TE799	SE gemiddelde				1

Programma van Toetsing & Afsluiting: de vakpagina's

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: 2 HAVO 5

Vak: filosofie

Inleiding

CE-onderwerp(en):

Democratie. Geen boek, maar syllabus

Er wordt een lijst met eindtermen uitgereikt en een tekstenbundel met een examenstofbeschrijving. De basisbegrippen van de drie kern domeinen, Ethiek, Filosofische antropologie en Sociale filosofie worden bekend verondersteld.

Schoolexamens

Periode	Volgnr.	Kolom		Vorm	Moment	Duur	Weging
4SE	1	FI401	SE1 Take home ethiek Domein C	Schriftelijk	blok 2	2 wkn	10
4SE	2	FI402	SE2 Antropologie Domein B	Schriftelijk	SE-week 2	90	10
4SE	3	FI403	PO1 Essay Domein A	Schriftelijk	blok-4	55	5
4SE	4	FI404	PO2 Betoog Retorica Domein A	Mondeling	afspr. sep-juni	10	5
5SE	5	FI501	SE3 Sociale filosofie + democratie Domein D	Schriftelijk	SE-week 1	120	35
5SE	6	FI502	SE4 Democratie Domein D	Schriftelijk	SE-week 2	120	35
SE	799	FI799	SE gemiddelde				1

Programma van Toetsing & Afsluiting: de vakpagina's

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: 2 HAVO 5

Vak: maatschappijwetenschappen

Inleiding

CE-onderwerp(en):

Vorming
Binding
Verhouding
Verandering

Schoolexamens

Periode	Volgnr.	Kolom		Vorm	Moment	Duur	Weging
4SE	1	MAW401	SE1 Socialisatie en identiteit Hoofdstuk 1 & 2	Schriftelijk	SE-week 1	90	15
4SE	2	MAW402	PO1 Onderzoeksvaardigheden Naast een schriftelijk verslag een presentatie. Domein A, F en G	Schriftelijk	blok 3	vrij	10
5SE	3	MAW501	SE2 Samenleving Domein B en E	Schriftelijk	SE-week 1	120	30
5SE	4	MAW502	SE3 Literatuur Leerling kiest een boek van een door de sectie samengestelde lijst met vier boeken over sociaalwetenschappelijke onderwerpen. Over het boek volgt een Literatuur-SE in de maanden tussen de SE periode -1 en SE periode-2 op een gezamenlijk moment. Domein F en G	Schriftelijk	15 feb. 2024	90	15
5SE	5	MAW503	SE4 Maatschappij en veiligheid Domein C en D	Schriftelijk	SE-week 2	120	30
SE	799	MAW799	SE gemiddelde				1

Programma van Toetsing & Afsluiting: de vakpagina's

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: 2 HAVO 5

Vak: lichamelijke opvoeding

Inleiding

Om het vak naar behoren af te sluiten is er naast het praktische deel een theorie-onderdeel dat gedaan moet worden. De eindbeoordeling voor het hele vak omvat beide onderdelen. De toets over het theorie-deel (schriftelijk of mondeling) vindt plaats op afspraak met de eigen LO- docent. Deze bepaalt ook of de toets schriftelijk dan wel mondeling wordt afgenomen.

Schoolexamens

Periode	Volgnr.	Kolom	Vorm	Moment	Duur	Weging
SE	799	LO799	Eindbeoordeling			1

Handelingsdeel

Gymlessen met de eigen klas in 4havo en de cursussen in 5havo.

Minimaal twee cursussen naar keuze in 5havo, eventueel aangevuld met de achterstallige lessen / cursussen uit 4havo.

Theorietoets: schriftelijk of mondeling (alleen bij uitzondering).

In de loop van de cursus in 4havo wordt tijdens de gymlessen de reader Bewegen, sport & maatschappij behandeld. In het eerste deel van het boekje wordt veel informatie verschaft over wat er in je lijf gebeurt bij inspanning, over conditie en conditieopbouw, training, trainingseffecten, soorten training en trainingsschema's. Het bewegen en sporten wordt in deel twee tevens in een breder maatschappelijk perspectief geplaatst dan alleen de praktische uitvoering in de gymzaal op school.

Voor de toets dient de inhoud van dit boekje goed bestudeerd te worden. De toets wordt in 4havo/4wo formatief afgenomen d.m.v. kleine groepjes die lesgeven aan de klas. Bij uitzondering kan de toets schriftelijk of mondeling worden afgenomen.

Een constructieve inzet en actieve deelname aan de lessen met de eigen klas en bij het verplichte minimumaantal cursussen is een belangrijke graadmeter voor de bepaling van het ED-resultaat.

De toets moet met een voldoende of goed worden afgesloten. Wanneer dit niet wordt gedaan volgt er een vervangende opdracht welke met een voldoende moet worden afgesloten. Wanneer deze kans niet wordt benut kan er niet worden deelgenomen aan het eindexamen.

De eindbeoordeling wordt aangegeven met een O / V / G.

Periode	Volgnr.	Kolom	Vorm	Moment	Duur	Weging
5SE	1	LO501	HD	Schriftelijk	afspraak	60 100

Programma van Toetsing & Afsluiting: de vakpagina's

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: 2 HAVO 5

Vak: bedrijfseconomie

Inleiding

Schoolexamens

Periode	Volgnr.	Kolom	Vorm	Moment	Duur	Weging
4SE	1	BECO401 SE1 Domein: A+B1+F1+F2+G	Schriftelijk	SE-week 1	120	10
4SE	2	BECO402 SE2 Domein: A+B1+F1+E2+F2+G	Schriftelijk	SE-week 2	120	15
5SE	3	BECO501 SE3 Domein: A+B1+B2+E2+F1+G	Schriftelijk	SE-week 1	120	20
5SE	4	BECO502 SE4 Domein: A+B3+F1+F2+D2+G	Schriftelijk	les	55	15
5SE	5	BECO503 SE5 Domein: A+B1+B2+B3+B4+C2+D2+E2+F1+F2+G	Schriftelijk	SE-week 2	120	30
5SE	6	BECO504 PO1 Aandelenspel + Pitch (4 en 5 havo) Domein: A+C1+D1+E1+H	Schriftelijk	les	vrij	10
SE	799	BECO799 SE Gemiddelde				1

Programma van Toetsing & Afsluiting: de vakpagina's

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: 2 HAVO 5

Vak: cult. en kunstzinnige vorming

Inleiding

Het nieuwe CKV

Bij het vak culturele en kunstzinnige vorming werkt de leerling aan de volgende domeinen: verkenning, verbreding, verdieping en verbinding van kunst en cultuur.

Bij het vak CKV draait het om het onderzoeken van de eigen culturele identiteit van de leerling en een verkenning (domein 1) van het actuele culturele aanbod. Het startpunt is een cultureel zelfportret waarin de leerling beschrijft wat hij of zij weet en waar de interesses en nieuwsgierigheid naar uitgaan.

Aan de hand van de verschillende kunstdisciplines gaat de leerling zijn of haar kennis van kunst en cultuur verbreden (domein 2). Gedurende het eerste, tweede derde en vierde blok staat een kunstdiscipline centraal en werkt de leerling aan les- en kwf-gebonden opdrachten die uitmonden in een culturele activiteit en een verwerkingsopdracht (PO Discap*). De disciplines liggen niet vast omdat het ook afhankelijk is van het actuele culturele aanbod.

De leerling sluit het vak af met een tweede cultureel zelfportret waarbij hij of zij reflecteert op al het gemaakte werk en een verbinding (domein 4) maakt met het eerste cultureel zelfportret en de behandelde lesstof.

*Een Discap is een culturele activiteit verbonden aan een kunstdiscipline. Voorbeelden zijn film (blok 2), muziek (blok2) en architectuur (blok 4).

Schoolexamens

Periode	Volgnr.	Kolom	Vorm	Moment	Duur	Weging
4SE	1	CKV401 PO1 Discap + Cultureel zelfportret A Domein A, B, C en D	Schriftelijk	les	vrij	25
4SE	2	CKV402 PO2 Discap Domein A, B, C en D	Schriftelijk	les	vrij	25
4SE	3	CKV403 PO3 Discap Domein A, B, C en D	Schriftelijk	les	vrij	25
4SE	4	CKV404 PO4 Discap + Cultureel zelfportret B Domein A, B, C en D	Schriftelijk	les	vrij	25
SE	799	CKV799 SE gemiddelde				1

Programma van Toetsing & Afsluiting: de vakpagina's

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: 2 HAVO 5

Vak: maatschappijleer

Inleiding

Vak is reeds afgerond in 4havo

Schoolexamens

Periode	Volgnr.	Kolom	Vorm	Moment	Duur	Weging
4SE	1	MAAT401 SE1 Parlementaire democratie Domein A en C	Schriftelijk	SE-week 1	60	30
4SE	2	MAAT402 PO1 Rechtsstaat Domein A en B	Schriftelijk	blok-2	vrij	20
4SE	3	MAAT403 SE2 Verzorgingsstaat Domein A en D	Schriftelijk	SE-week 2	60	30
4SE	4	MAAT404 PO2 Pluriforme Samenleving Domein A en E	Schriftelijk	blok-4	vrij	20
SE	799	MAAT799 SE gemiddelde				1

Programma van Toetsing & Afsluiting: de vakpagina's

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: 2 HAVO 5

Vak: kunst drama

Inleiding

Schoolexamens

Periode	Volgnr.	Kolom	Vorm	Moment	Duur	Weging
4SE	1	KUDR401 SE1 Productie	Presentatie	blok 4	75	25
4SE	2	KUDR402 SE2 Maatschappelijk Theater	Presentatie	blok-3 & 4	40	15
4SE	3	KUDR403 SE3 Ontwerp opdracht	Vrije vorm	blok 1	vrij	5
4SE	4	KUDR404 SE4 Examenonderwerp1 (KUA) Burgerlijk Domein A, B en C	Schriftelijk	SE-week 2	120	7,5
5SE	5	KUDR501 SE5 Improvisatie	Presentatie	blok-1 & 2	10	20
5SE	6	KUDR502 SE6 Solo	Presentatie	blok 3	10	20
5SE	7	KUDR503 SE7 KUA Twintigste eeuw Domein A, B en C	Schriftelijk	SE-week 2	120	7,5
SE	799	KUDR799 SE gemiddelde				1

Programma van Toetsing & Afsluiting: de vakpagina's

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: 2 HAVO 5

Vak: rekenen

Inleiding

4 Havo

Het vak rekenen wordt in 4 havo gevolgd door de leerlingen die géén wiskunde in hun vakkenpakket hebben. De SE's worden op een door de docent vooraf vastgesteld moment klassikaal of centraal afgenomen.

5 Havo

Het vak rekenen wordt afgesloten in de vierde klas. Mocht een leerling in 5 havo alsnog het vak wiskunde laten vallen, dan moet alsnog worden voldaan aan het onderstaande PTA uit het vierde jaar.

Herkansing

Er zijn twee herkansingsmogelijkheden in 4 havo. Halverwege het jaar waar SE1 of SE2 herkanst kan worden en aan het einde van het jaar waar SE3 of SE4 herkanst kan worden. De docent geeft hiervoor de mogelijkheid in een klassikale les

Schoolexamens

Periode	Volgnr.	Kolom		Vorm	Moment	Duur	Weging
4SE	1	REK401	SE1 domein getallen	Schriftelijk	les	45	25
4SE	2	REK402	SE2 domein verhoudingen	Schriftelijk	SE-week 1	45	25
4SE	3	REK403	SE3 domein verbanden	Schriftelijk	les	45	25
4SE	4	REK404	SE4 domein meten/meetkunde	Schriftelijk	SE-week 2	45	25
SE	799	REK799	SE gemiddelde				1